

ಇರಾ:
ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ
ಸ್ವಚ್ಛತೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ 'ಇರಾ' ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ಸಂಭ್ರಮ.

'ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಲು ಹೊರಗಿನವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ' ಎಂಬುದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಇರಾ ಗ್ರಾಮದವರ ನೇರಮಾತು!

ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶ್ರಮದಾನ ಮಾಡುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ, ಯುವಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ರಸ್ತೆ, ಬೀದಿ, ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ರಿ ಸಿ ಕೊ ಂ ಡಿ ದ್ದಾರೆ . 'ಚಾಂಪಿಯನ್ ಕ್ರಿಕೆಟರ್ಸ್' ಮತ್ತು 'ಅಶ್ವ' ಎಂಬ ಯುವತಂಡಗಳು ಊರಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ 'ನಿರ್ಮಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಯೋಜನೆ' ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದಿದ್ದರು.

'ಕೆಬಿಎಡಿಬಿ'ಯು 700 ಎಕರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದ್ದು, ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರಿಗೆ ವಿಪುಲ ಉದ್ಯೋಗಗಳೂ ದೊರೆಯಲಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 300 ಎಕರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜವಳಿ ಉದ್ಯಮವೂ ತಲೆ ಎತ್ತಲಿದೆ. ಊರಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಎಸೆಯದೆ ಊರಿನ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಬಿಡಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಗುಡಿಸಿಲಿನಾಕಾರದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪರ್ವತದಲ್ಲೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇರಾದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಿನೂತನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ದೊರೆತಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿಯುಗೆ 'ಸ್ವಚ್ಛ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'ಯೂ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಕಾಲಾನಂತರ ಅಲುಮಿನಾದ ಮೇಲೆ ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ನ ಲವಣಾಂಶ ಶೇಖರಣೆಯಾಗತೊಡಗಿ, ಡಿಡಿಯುಗಳು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡವು.

ನೀರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಫ್ಲೋರೈಡ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಅನೇಕರು ಕೈಕಾಲು ಸೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನೇರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಚಿಂತಿತರಾದ ರಾಜಸ್‌ಮಂಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ರೇಲ್ ಮಗ್ಗ ವಿಭಾಗದ ಗಂಗಾಸ್ ಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಸರಿತ'ದ ಮೊರೆಹೋದರು. ಊರಿನ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಡಿಡಿಯುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ 'ಸರಿತ' ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಒಂದೆರಡು ಡಿಡಿಯುಗಳು ಮನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೂರಾರು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಆಗದ ಮಾತು ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದೆ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಇದನ್ನರಿತ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸದಸ್ಯರು ಇದು ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಹಳಿದುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. 150 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 60 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂರು ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲಿನ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಈಗ ಪ್ರತೀ ದಿನ ಮಕ್ಕಳು ಶುದ್ಧ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ರಹಿತ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲಿನ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದು, ಜನ ಫ್ಲೋರೋಸಿಸ್ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಯಮಗಿರಿಯ ನ್ಯಾಯ

ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ ನಿಯಮಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಹೋರಾಟ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ಚಳವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಸಶಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. 2006ರಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ 2013ಕ್ಕೆ ತಾರ್ಕಿಕ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡ ಹೋರಾಟವಿದು. ರಾಯಗಡ ಮತ್ತು ಕಾಳಹಂಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಗಿರಿ ಎಂಬ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಲಿನ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡಿನ ನೆಲದ ಪ್ರತೀ ಅಂಗುಲವೂ ಬಾಕ್ಸೈಟ್ ಅದಿರಿನ ನಿಕ್ಷೇಪ ಹೊಂದಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಿದ ಅನುಭವವಿದ್ದ 'ವೇದಾಂತ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ', ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ಹಿಡಿದು ನಿಯಮಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ 1.8 ಶತಕೋಟಿ ಟನ್ ಅದಿರನ್ನು ನೆಲದಿಂದ ಅಗೆದು ತೆಗೆಯಲು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಾದ ಡೊಂಗ್ರಿಯ ಕೊಂಡ್ ಮತ್ತು ಕುತಿಯ ಕೊಂಡ್‌ಗಳು, ' ಇದು ನಿಮಗೆ ಅದಿರು ತುಂಬಿದ ಗುಡ್ಡ, ನೆಲದಂತೆ ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕುಲದ್ವೇಷ ನಿಯಮರಾಜನ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಊರಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ಲಂಬಿಂಗ್, ಮೋಟಾರ್ ರೀವೆಂಡಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದಲೇ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಊರಿನ ಹಿರಿಯ ರಮಾಮಣಿ ಹೊಲಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಊರಿನ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಹೊಲಿದುಕೊಂಡು ಧರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಫ್ಲೋರೋಸಿಸ್ ತಡೆಗೆ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯಿಲು

ಇದು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ

ಮಾತು. ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಬಹುಪಾಲು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಪತ್ತೆಯಾಗಿ, ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂರಾಬಟ್ಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಯುನಿಸೆಫ್‌ನ ನೆರವಿನಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಟೆಡ್ 'ಫ್ಲೋರೋಸಿಸ್ ಮಿಟಿಗೇಶನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿದ ನೀರನ್ನು 'ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಡಿಫ್ಲೋರೇಟೇಶನ್ ಯುನಿಟ್' ಬಳಸಿ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಡಿಡಿಯುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಕ್ಸಿಜನೇಟೆಡ್ ಅಲುಮಿನ ಮೊದ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿತ್ತಾದರೂ,

ರಾಜ್ಯ ಸಂಭ್ರಮ